

VIETĒJĀS ZIŅAS

Kur lauku bērnam redzēt kino?

Istu kino uz lielā ekrāna. Laukos ļoti retās vietās tiek demonstrētas kinofilmas un ir telpas šim nolūkam. Jaunsilavu pamatskola pati rīkoja kopīgu kinoteātra «Ezerzeme» apmeklēšanu. Iepriekš sazinoties ar kinoteātra vadību, izvēlējas filmu «Ziemassvētku jampadracis», kā arī palūdza filmu demonstrēt agrāk, dienā, lai tālais atpakaļceļš nav jāmēro melnā tumsā. Un tā ar diviem autobusi un vieglo automašīnu Jaunsilavu skolas bērni no pirmās līdz devītajai klasei ieradās Preiļos uz kinoteātri «Ezerzeme». Mājup devās apmierināti gan par kinoteātri, gan par filmu, gan arī par to, ka kino biļetēm nedaudz bija samazināta cena.

Muzejs netiek apkurināts

Kopš 6. janvāra siltums vairs nepienāk Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejā. Siltumtrasē radies bojājums un aukstā laika dēļ, kā arī sakarā ar lielajām izmaksām, kas rastas, veicot darbus Preiļu 2. vidusskolas teritorijā, remonts netiek veikts. Savukārt muzejs, decembrī par 50 kvadrātmetrus lielu telpu apsildīšanu samaksājis 189 latus, nolēmis turpmāk no centralizētas apkures atteikties vispār un pašlaik meklē veidus, kā ar mazāk līdzekļiem apsildīt telpas.

L.Rancāne

Ne visi grib gāzes skaitītājus

Preiļu pilsētas dome un gāzes apgādes rajons vienojušies, ka tuvākā pusotra mēneša laikā tie Rancāna ielas nami, kuros līdz šim bija balonu gāze, tiks pieslēgti stacionārai gāzes krātuvei. Vienlaikus tiks uzstādīti gāzes skaitītāji.

Gāzes apgādes rajona priekšnieks Aleksandrs Mihailovs «Novadniekam» teica, ka namu pieslēgšanu stacionārajai krātuvei var iekavēt tas, ka daži īrnieki savos dzīvokļos nemaz nedzīvo. Speciālisti jau mēģinājuši apsekot dzīvokļus, lai redzētu, kādā stāvoklī ir gāzes plūsis, bet daudzos dzīvokļos iekļūt neesot izdevies. Bet dzīvojamā nama pieslēgšana kopējai gāzes krātuvei iespējama tikai tad, ja ir apsekti visi dzīvokļi.

Aleksandrs Mihailovs izteicās,

ka pilsētā vēl 200 dzīvokļos vajadzētu uzstādīt gāzes skaitītājus, taču to īrniekus nevarot sameklēt. Tāpēc no divām brigādēm, kas nodarbojas ar skaitītāju uzstādīšanu, viena spiesta strādāt Viļānos.

Ja Rancāna ielas visi trīs daudzdzīvokļu nami tiks pieslēgti kopējai krātuvei, tad balonu gāze Preiļos būs tikai nelabiekārtotajos dzīvokļos un individuālajās mājās.

Preiļu telekomunikācijas modernizē gadsimta beigās

«Lattelekom» Preiļu cehā notika kolektīva sapulce, kurā piedalījās augstas «Lattelekom» amatpersonas — «Lattelekom» prezidents Gundars Strautmanis, Latgales zonas direktors Džons Stils, Rēzeknes telekomunikāciju centra vadītājs Broņislavs Laizāns, Daugavpils telekomunikāciju centra vadītājs Vladimirs Šikovs un citi. Sanāksmē sprieda par telekomunikāciju modernizāciju Preiļu rajonā un kadru politiku.

Rēzeknes telekomunikāciju centra Preiļu ceha priekšnieks V.Rubins «Novadniekam» pastāstīja, ka Preiļu ceha telefona iekārtu modernizācija varēs notikt tikai gadsimta beigās, jo ciparu centrāli Preiļos paredzēts izveidot 1999.-2000. gadā. Līdz tam ceha ļaudis gādāšot par to, lai nepasliktinātos pašreizējās sakaru sistēmas kvalitāte. Iespējams, tuvākajā laikā tiks nomainīti taksofoni.

Apspriežot kadru politiku, sanāksmē «Lattelekom» vadītāji apsolījuši Preiļu ceha darbiniekiem, ka sakarā ar modernizāciju nenotiks nepārdomāta štatu samazināšana. Tiesa, pašreizējās darba vietas tiks likvidētas, bet to vietā būs jaunas. Cilvēkiem nāksies pārkvalificēties, un te daudz kas būsot atkarīgs no viņiem pašiem.

Nesteidzas noformēt zemes īpašumus

Rušonas pagastā tikai 25 procenti zemes lietotāju, kuriem ar pagasta zemes komisijas un padomes lēmumu piešķirtas zemes īpašumtiesības, tos juridiski noformējuši, bet pārējie ar savu īpašumu ierakstīšanu Zemesgrāmatās nesteidzas. Tādu informāciju «Novadniekam» sniedza pagasta ze-

mes ierīkotājs Jānis Pauņiņš.

Zemes īpašuma tiesības ar pagasta padomes lēmumu apstiprinātas 56 cilvēkiem, bet no tiem, kuri zemes vēlas iegūt īpašumā to nopērkot, — 48. Kompensācija piešķirta 94 cilvēkiem. Pavisam zemes komisijā līdz šī gada 1. janvārim izskatīti 125 iesniegumi par zemes īpašumtiesību atjaunošanu. Zemes lietu kārtošānu ieildzina tas, ka daži cilvēki, kuri pieteikušies uz zemi, joprojām nav iesnieguši īpašumtiesības apliecinājošus dokumentus.

Sakarā ar izmaiņām likumdošanā zemes komisijas ar šī gada 31. decembri dokumentus vairs nepieņems. Tas attiecas arī uz tiem, kas zemi ir rezervējuši līdz 1996. gadam. Ja dokumenti laikus netiks iesniegti, šī zeme pāries valsts īpašumā.

Ezeru apsaimniekošanai pietrūkst līdzekļu

Rušonas pagasta teritorijā ir 12 lieli un vēl kāds desmits mazu ezeru. Pagasta padomes priekšsēdētājs Arvids Soldāns uz «Novadnieka» jautājumu, kā notiek ezeru apsaimniekošana, atbildēja:

«Nelieli ezeriņi, kuru platība ir mazāka par 10 hektāriem, nonāca bijušo īpašnieku vai viņu mantinieku īpašumā. Lielie ezeri kā bija, tā arī ir valsts īpašums. To apsaimniekošana pagastam sagādā lielas problēmas, jo pietrūkst līdzekļu. Bija vairāku firmu piedāvājumi slēgt ar mums līgumus par zivju nozveju, taču šīs firmas nebija tādas, kuras viestu uzticību. Kādu laiku darbojās mūsu kooperatīvs, kuru izveidojām ar Aglonas pagastu un SIA «Agroapgāde», taču patlaban ekonomisku apsvērumu dēļ zivju nozveja pārtraukta.»

Drīz būs klāt vasara, kad atkal visi gribēs doties pie ezeriem. Lai nebūtu konfliktu, A.Soldāns ieteic visiem strikti ievērot likumus — gan tiem, kuru zemes īpašums ir līdz pašam ezera krastam, gan tiem, kas atbraukuši atpūsties. Ir tā dēvētā lieguma zona, proti — 10 metru tuvumā pie ezera nedrīkst lietot minerālmēslus, lai tie neiekļūtu ūdenī. Četri metru tuvumā pie ezera var atrasties gan makšķernieki, gan citi atpūtnieki, un, ja tie neposta dabu, nevienam nav tiesību viņus dzīt prom.

A.Iļina

Pieteiksim un vēlēsim tiesu piesēdētājus

♦ Saeima ir pieņēmusi un Valsts prezidents izsludinājis likumu «Par tiesu piesēdētāju vēlēšanām». Sakarā ar to rajona padome savā kārtējā sēdē izskatīja jautājumu par piesēdētāju vēlēšanām Preiļu rajonā.

Rajona tiesas sekmīgam darbam nepieciešams ievēlēt 210 piesēdētājus, bet Latgales apgabaltiesai — 70 piesēdētājus no Preiļu rajona. Tiesības izvērīt tiesas piesēdētāju kandidātus ir:

1) reģistrēto politisko vai sabiedrisko organizāciju lēmējinstītūcijām un šo organizāciju teritoriālajām struktūrvienībām,

2) ne mazāk kā 10 balsstiesīgiem Latvijas pilsoņiem,

3) rajona padomes deputātiem,

4) rajona pagastu padomēm vai pilsētu domēm.

Tiesas piesēdētāju kandidāti piesakāmi līdz šī gada janvāra beigām. Iesniegtos kandidātu sarakstus rajona padome uzdeva pieņemt un apkopot rajona padomes sekretārei V.Bricei. Tālr. uzziņām 22237.

Tiesas piesēdētājus no pieteiktajiem kandidātiem ievēlēs rajona padome. Par tiesas piesēdētājiem tiks ievēlēti tie kandidāti, kuri iegūs balsu vairākumu. Ja vēlēšanās netiks ievēlēts nepieciešamais piesēdētāju skaits, tiks rīkotas papildu vēlēšanas. Piesēdētāju pienākumu veikšana tagad nav sabiedriska, bet apmaksāts darbs, tiesa apmaksā arī ceļa izdevumus.

L.Kirillova

Tautas dēlu piemiņai iedegsim svecītes!

♦ Ir pagājuši četri gadi no tās dienas, kad omoniešu lodes satricināja Rīgu. Bet arvien sirds vēl ir satraukta, nemiera pilna, jo mēs zinām, kas notiek Čečenijā. Un nevaram būt droši par savu neatkarību, dzīvodami blakus tik varaskāram kaimiņam. Tāpēc paturēsim prātā 1991. gada janvāri.

Atcerēsimies tos mūsu tautas dēlus, kuri atdeva savas dzīvības par brīvību, — Gvido Zvaigzni, Andri Slapiņu, Robertu Mūrnieku un citus. Roberts Mūrnieks bija mūsu novadnieks, dzimis Preiļu pagastā, kristīts Preiļu baznīcā.

Šajās dienās Rīgā notiek dažādi sarīkojumi, lai pieminētu bojā gājušos, dievkalpojumi baznīcās, atceres vietās tiek nolikti ziedi.

Aicinām visus rajona iedzīvotājus, kam dārga savas tautas dēlu piemiņa, kuri atdeva savas dzīvības mūsu Latvijai, sestdien pulksten 18.00 iedegt svecītes katram savās mājās uz palodžēm. Tā pieminēsim bojā gājušos, atcerēsimies janvāra notikumus Rīgā, barikāžu laiku.

T.Lakovska,
represēto kluba priekšiece

«Novadnieks» precizē

Mūsu laikraksta iepriekšējā numurā publicētajā vietējo ziņu kopā informācijā «Riebiņos — tāpat kā visur...» pieļauta neprecizitāte.

Kā «Novadniekam» teica pagasta padomes priekšsēdētāja A.Daugavanna, ar vārdiem «Iekavējas algu izmaksa» nav domāta paju sabiedrība «Turība», kura algas

saviem darbiniekiem maksā regulāri, bet gan Preiļu siera rūpnīca, turklāt nevis attiecībā uz algu izmaksām, bet gan — par samaksu piena piegādātājiem no Riebiņu pagasta. A/s «Preiļu siers» arī Riebiņu pagasta piena piegādātājiem, tāpat kā visur, par nodoto pienu nav maksājusi jau vairākus mēnešus.

Neparasta rosība otrdien no rīta valdīja Preiļu pilsētas centrā. Vīri krāva no traktora piekabes un lika uz ielas puķu podus. Vai tiešām mīnus desmit grādu salā būs iestājies sniegpulkstēniņu laiks?

Nē. Izrādījās, ka pēc pilsētas domes lēmuma tika noro-

bezots Raiņa bulvāris, lai šo ielu atvērtu gājējiem, bet autobraucējiem, kas bieži ignorēja zīmi «iebraukt aizliegts», būtu uzskatāmi redzams, ka tiešām iebraukt nevarēs.

Uzņēmuma «Saimnieks» vīri Valda Leitāna vadībā šo uzdevumu veica pusstundas laikā. Tiesa, bulvāri norobe-

žoja tikai no Aglonas ielas puses, no parka puses ir zīmes par kustības aizliegumu, bet nādzīgākie autotransporta īpašnieki to izliekas vēl neredzam.

♦ Attēlā: vīri darbu padarīja, tagad iela pieder tikai gājējiem.

Solīti pāri vienkārši izdzīvošanai

◆ Kad valsts vai pašvaldības kasē tiek skaitīta nauda, dalīta pa plauktiņiem, tad kultūra visbiežāk paliek ar vismazāko daļu. Tomēr kultūras darbinieki ir cilvēki, kam plecos likts viens no nepatēlcīgākajiem uzdevumiem — arī nākošajai paaudzei saglabāt to, kas nav nosverams, izmērāms, naudā aprēķināms, — tautas dziesmu, deju, to līgano «Pūt, vējiņ!» plūdumu uz lielās estrādes un to pastaliņoto «Tūdaliņ» soli vietējā kultūras nama zālītē. Kā mainījies šodienas kultūras dzīves plūdums, vai ir ko un ir — kam to saglabāt?

«Novadnieka» korespondente kopā ar fotogrāfu un valsts kultūras inspektori Intu Ancāni apmeklēja dažas rajona kultūras iestādes. Starp citu, ne jau sliktākās...

Sījukalna kultūras nams ir modē

Kāpjot pāri sliekšnim, atšķirību starp iepļūstošo aukstuma vilni un iekšējo temperatūru just nevar. Paskatoties uz ienesto sniegu, kurš nemaz netaisās izkust, pazūd pēdējā vēlēšanās nogērbt mēteļus, kā to liek darīt iekšēja, laika gaitā izstrādājusies uzvedības norma — telpā, ko sauc par kultūras nama zāli, ieiet bez virsdrēbēm. Kultūras nami šodienas laukos lielākoties ir izvējotas, nemīļgas, aukstas telpas. Tomēr Sījukalna pagasta kultūras nama direktore Anita Upeniece ir smaidīga, rosības pilna un laipna. Viņas enerģiju un aktivitāti atzinīgi novērtējuši arī pagasta ļaudis tajos septiņos gados, kopš Anita vada sījukalniešu dejoj, dziedāt un kopā sanākt gribēšanu. Pagasta uzticība Anitai izpaužas tādejādi, ka kultūras nams nav slēgts, tā vadītāja nav atstāta bez darba, bet labvēlīgi gaidīta to laiku, kad Anita audzināja savus mazuļus.

Ar kultūras namam ir kā ar plānoto ekonomiku, var list no ādas ārā ražodams vienu, bet patērētāji pieprasa citu. Blakus pagastu un pat kaimiņu rajona tuvāko pagastu vidū Sījukalna kultūras nams pašlaik ir «modē», uz viņa. Uz ballēm ierodas jaunieši no visai tālas apkalmes, modē ir arī «dzīvā» — ansambļu spēlēta mūzika, nevis diskotēkas, un savukārt ansamblī pat no tāliem republikas rajoniem piesakās spēlēt deju vakaros. Pašlaik izveidojusies rinda uz spēlēšanu. Bet ansamblis vēlas nopelnīt, un nopelnīt vēlas arī kultūras nams. Skaidrības labad ir jāsaka, ka viena deju vakara peļņa, ko iegūst kultūras nams, pieci, desmit, varbūt nedaudz pāri piecpadsmit latiem.

Ballītes kultūras namos ir vienīgā sīkā santīmu tērcīte. Kopumā šie nami iztiek no pašvaldības naudas, ja vien tā ir.

— Visos kultūras namos jābūt vēl vienai šīta vienībai — mākslinieciskās daļas vadītāja. Ja šāda darbinieka nav, algošanai paredzētā nauda jāizmanto pulciņu vadītāju apmaksāšanai, — saka valsts kultūras inspektore Inta ANCĀNE. — Bet daudzos pagastos naudas nav pat direktora darba algai, kas ir ļoti zema. Daudzos gadījumos viņas uzņemas arī apkopības darbu, lai par abām likmēm kopā sanāktu četrdesmit, piecdesmit latu. Dažu pagastu vadītāji ir atraduši iespējas pārskaift un paaugstināt kultūras darbinieku kategorijas. Šāds priekšlikums šodien man ir Sījukalna pagasta vadībai, kaut gan jau iepriekš uz visiem pagastiem esmu nosūtījis vēstules ar šādu lūgumu.

Sījukalnā attiecības ar pagastu izveidojušās labas. Anita par tām tikko ir pastāstījusi, kad arī pagasta priekšsēdis Juris Leicis, ievērojis svešu cilvēku ierašanos kultūras namā, pats ir klāt. Zina pastāstīt par kultūras nama pulciņiem, par visādām maksāšanām.

Pērnās vasaras beigās nams pagasta budžetā iecirta neparēdzētu robu, tā zālē izcēlās ugunsgrēks, kura iemeslus oficiāli tā arī neviens nevar pateikt. Par laimi, uguns posta darbi aprobežojās ar izdegušu sienu un tuvāk esošo grīdas parketu. Skatuves daļa, griesti, sienas, grīda, foajē telpas, mazā zāle vairāk cieta no lielās ūdens devas, kā arī no sodrējumiem. Sadega arī krēslī, aizkari. Atjaunošanai izlietoti 500 lati.

— Tie, kas strādāja kultūras nama atjaunošanā, — stāsta Juris Leicis, — strādāja par velti, neprasot samaksu par darbu. Kultūras namu atjaunoja divu nedēļu laikā, strādājot pat nakts. Jaunieši, pensionāri. Piemēram, Genevefa Paegle, Pēteris Driksna, Guntars Slūka, Juris Upenieks, kā arī citi. Pagasta ļaudis nama atjaunošanai ziedoja arī naudu.

— Vai kultūras nams bieži prasa pagastam līdzekļus? — pajautāju Jurim Leicim.

— Kultūras nams mēģina iztikēt ar saviem līdzekļiem, bet apsildīšanai, remontam nauda nāk no pagasta. Atteikušies neesam.

Pagasts sarīpējis kaloriferus zāles iesildīšanai pirms sārkojumiem. Zem viena jumta ar kultūras nama,

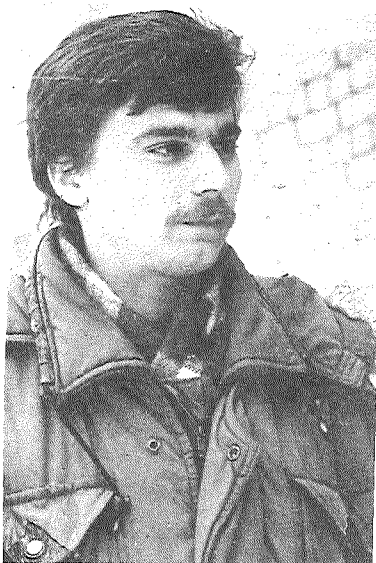
■ Sījukalna pagasta priekšsēdētājs Juris Leicis vienmēr ir lietās kursā par pagasta kultūras dzīvi, ko vada Anita Upeniece.

pagasta telpām, mitinās arī bibliotēka. Pēc ilgāka atvaļinājuma, kas bija piešķirts bērna kopšanai, darbā atgriezies bibliotēkas vadītāja Anita LAIZĀNE. Līdz tam bibliotēku reizē ar kultūras namu pārzināja Anita Upeniece. Īsto bibliotēkas saimnieci gaida daudz darba, telpās jāveic kosmētiskais remonts, jāpārliūko grāmatu fonds.

Bibliotēka valda omulīgs, krāsns dots siltums, gandrīz deviņus tūkstošus lielo grāmatu fondu pērn ir nākuši lasīt 200 lasītāji, bibliotēkā savāktas ziņas un ierīkotas kartotēkas par pagasta amatniekiem — krašņu licējiem, galdniekiem, cītaru taisītājiem, vecajiem muzikantiem, godu saimniecēm un tamlīdzīgi. Un vēl šai bibliotēkai tāpat kā kultūras namam ir vietējās pašvaldības uzmanība un labvēlīgs atbalsts. Kas pašreizējos laikos ir ļoti daudz.

Balle beidzās, kad aizsala mikrofons

Galēnu kultūras nams sagaida ar ledainu aukstumu un zilēm, kodīgiem dūmiem, kuros rosās viri vateņos. Viņi kaut ko kal, karsē un dauda zālei blakus esošajā telpā. Kultūras nama direktors Valērijs MIHAILOVS, Lauksaimniecības akadēmijas absolvents pirms diviem mēnešiem stājies šajā amatā, saskaņot darbu lauku, kurā likt lietā vēl nezuodušo studentisko enerģiju, dzīvesprieku un organizētājmākslu. Ja šis ipašības ir, tad arī ar lauksaimnieka diplomu var strādāt vietā, kurā kaut nelieli, tomēr garantēti ikmēneša ienākumi. Savukārt viņa priekšgājējs, kultūras druvās kopējs veselu desmit gadu garumā — Juris Erts zemas darba apmaksas dēļ atmeta ar roku kultūras darbam un pievērsās

■ Kā klāsies jaunajam Galēnu kultūras nama direktoram Valērijam Mihailovam? Vismaz uz sākumu viņš raugās optimistiski.

■ Anita Laizāne vada Sījukalna bibliotēku.

biznesam. Kā kultūras darbinieks kļūst par tirgotāju un vai nesap sirds par tik diametrāli pretēju vērtību maiņu, nedaudz vēlāk to vēlējamies pajautāt Jurim Ertam viņa veikaliņā, kur diemžēl viņu nesastapām.

Bet jaunais direktors Valērijs Mihailovs pagaidām stāv tukšā vietā, ir pajukuši vecie pašdarbības kolektīvi, aukstajā zālē sarīkojumi pašķidri apmeklēt. Valērijs cer, ka viss drīz mainīsies uz labo pusi. Pagastam lūgts apmaksāt grīdu, jumta un griestu remontdarbus. Starp logu ailēm vējš piedzinis sniegu.

Kultūras nama ipašumā vēl ir spilgtām puķēm izšuti moldāvu, vai varbūt ukraiņu, un krievu tautas tērpi. Latviešu tautas tērpu nav. Par aizgājušo godību liecina apputējis deju kolektīva karogs. Tam jānorauš puteklī gan pārnestā, gan tiešā nozīmē. Galēnu jauniešiem deju kolektīvs ir jāatjauno, un Inta Ancāne domā, ka pie tā kultūras nama direktoram jāķeras visdrīzāk, kamēr dejojāji vēl atceras soļus. Pašlaik Galēnu vārdu kultūras dzīves apritē neiznes nekas, tuvāk un tālāk pazīst tikai Vidsmuižas folkloras ansamblī. Uz deju mēģinājumiem iepriekš piesildītā telpā ierodas mazie bērni, vēl kultūras namam ir savi muzikanti.

Sava isā kluba darbinieka stāža laikā Valērijam galvenais bija sarīkot Ziemassvētku balles. Bija iecerēta vietējās skolas teātra izrāde. Tomēr aukstajā zālē to nevarēja atļauties. Notika jauniešu balles, viena no tām beidzās, kad aizsala mikrofons...

Valērijam alga ir nedaudz lielāka nekā Sījukalna kultūras nama direktori. Galēnu pagasta pašvaldība jau ar pozitīvu iznākumu ir izskatījusi valsts kultūras inspektora ieteikumu par kategoriju paaugstināšanu. Vēl Valērijam ir tiesības paurķēties savā pašvaldībā un noskaidrot, kur paliek mākslinieciskās daļas vadītāja vienībai paredzētā nauda, un mēģināt to dabūt jaunu

pulciņu vadītāju darba apmaksāšanai. Jo pulciņus var vākt kopā tikai tad, ja ir cilvēks, kas ar tiem strādās. Pats Valērijs iecerējis vadīt jauniešu drāmas kopu.

«Cik man maksās, ja dziedāšu korī?»

Liekas, ka Silajānu kultūras nams sagaida ar vēl ledaināku aukstumu, jo pēdējais siltums no kauliem izvējojies jau iepriekšējos namos. Pašreizējā pagasta saimniece Marija Trifanova un sekretāre Anna Rivča atceras aizvadīto gadu «prihvatizācijas» procesus, kā rezultātā šis nams palika bez apkurināšanas iespējām. No senākiem laikiem saglabājusies autonoma apkures sistēma, kuras sakārtošanu pašreizējā pašvaldības vara likusi savā darba kārtībā, ja pagasta budžetā būs nauda. Visticamāk, ka apkures atjaunošanai vajadzīgie desmiti tūkstoši latu neatradīsies. Izmaksas nav īsti zināmas, jo iekārtām vajadzīgo remontu nav noteicis arī neviens speciālists. Pagasta vara domā, ka arī ar krāsnīm nav ko sākties, jāmeģina tikt galā ar centralizēto apkuri. Šī ziema, tāpat kā iepriekšējās, acimredzot, aizritēs aukstumā, un visticamāk, ka nākamā arī, pašvaldības, bibliotēkas un kultūras nama darbiniekiem drebinošos pie elektriskajiem sildītājiem. Iespējams, ka citi saimnieki daļu telpu izīrētu, jo arī Silajānos ir irēt gribētāji.

— Mūsu pagastā ir jau deviņas «točkas», kurās pārdod alkoholu katrā laikā. Negribam būt par desmito, — tā saka pagasta saimniece.

Kultūras nama direktore Terēzija LEŠČANOVA aicina savā darba istabiņā. Uz grīdas spainis, kurā ūdens sasalis ledū... Terēzijas Leščanovas viss darbs mūžs aizritējis Silajānos, vadot kultūras dzīvi. Tik daudz kas ir padarīts šajā laikā, kad kultūras dzīve sīkai brīžiem augstāku, brīžiem zemāku vilni. Un grūtie pēdējie gadi, kuros kultūras namā tomēr saglabāta dzīvības dvāsa, — te notiek diskotēkas, ballītes, pa laikam arī kāds sarīkojums, uz kuru tiek aicināta noteikta publika — bērniņas svētki, veterānu balles. Terēzija Leščanova nostrādājusi jau līdz vecumam, kad pensiju maksās pēc jaunā pensiju likuma. Pagastā maiņa neatrodas, vismaz neviens ar iesniegumu pieņemt kultūras nama direktora darbā pašvaldībā nav griezies. Silajānu pagasta ipatnība ir tāda, ka vairums šejieniņu — krievi, un ja kāds arī kārotu pēc šī amata, tad nevar tikt pieņemts darbā, jo nezina valsts valodu.

Terēzija Leščanova stāsta, ka uz ballēm silajānieši atnāk, bet ne uz kuriem, ne pulciņiem nav iekustināmi. Vēl pajautā: «Cik man maksāsi, ja dziedāšu korī vai dejosu?»

Ja kultūras nama direktorei darba raksturs pieļauj pa celīenam pavadīt siltākas telpās ārpus šī nama, tad Silajānu bibliotēkas vadītāja Lolita GREBEŽA ar savu darbu nevar pārceļties ne uz kurieni. Absolūti nekurinātā bibliotēkā viņa aizvada ne jau pirmo zīmu. Maztiņš sildītājs, pret kuru paturēt stingstošos pirkstus, novietots tieši uz rakstāmgalda. Nevar pacietīgi gaidīt arī darba dienas beigās, sapņojot par siltu dzīvokli. Lolitas dzīvoklis daudzstāvu namā tāpat neapkurināts kā bibliotēka. Un par bibliotekāres algu krāšņi viņa savā dzīvoklī iemūrēt nevar.

■ Silajānu bibliotēkas vadītāja Lolita Grebeza nezaudē cerības kādreiz strādāt apkurinātā bibliotēkā. Pagasta otrajā — Kotlarovas bibliotēkā ar aukstumu nav jāmokās, tajā ir krāsns apkure.

Lolita ir tik nosalusi, ka šķiet, pat vēlēšanās nav par kaut ko cīnīties, vai arī mēģināt savas grāmatas kaut kā sakārtot savādāk, lai tik uzkrītoši priekšā nenāktu «istorijas Latvijasko SSR» un «ģeografijas SSSR».

Aiz sevis aizverot Silajānu kultūras nama durvis, ļoti gribējās kādam tējam jauniešiem vai meitenei pajautāt, ko viņi vēlas un gaida no saviem kultūras darbiniekiem. Lai cik laidām apkārt skatu, neredzējām nevienas dzīvās dvēseles. Neatālu bija redzams baltas skolas nams ar zaru kaudzēs noguldītiem krūmajiem, jo skola ķērusies pie ainavu veidošanas. Tālumā māju jumti kūpināja skursteņu cigārus. Pilnīga vientulība. Mašīna sāka skaitīt kilometrus, un arī ceļā ne jauna, ne veca silajānieša neieraudzījām.

* * *

Atsaucot atmiņā redzētos kultūras namos, tie iznirst vispirms ar labi noaugušām, izrotātām meža skaistulēm zālēs. Ar dabisku un tīru lauku kultūras darbinieku gauri tas likts un greznotas. Laukos izsmietu, ja klubā gadu mijā liktu priedi vai egiņu zaru. Vēl atmiņā nāk no papīra grieztas vai vates sniegpārslīgas, zīmētas ainavas. Nabadzība gan, bet slinkums nav ņēmis virroku.

Un vēl šie kultūras nami palikuši atmiņā kā dviņu brāļi, — bez nevienas iezīmes par piederību savam pagastam, savai videi, bez kaut kā tāda, no kā nāktu garīgs starojums.

Bet bibliotēku fondi joprojām sastāv no tām grāmatām, ko savā laikā izvēlējās un atļāva izdot padomju ideologi.

Varbūt, ka ir jau pienācis brīdis, kad mēs vismaz solīti esam pāri tam laikam, kad prēcājamies tikai par to, ka klubs pastāv un nav likvidēts?

Kopā ar valsts kultūras inspektori Intu Ancāni namos un bibliotēkās iegriezās Līvija Rancāne J.Silicka foto

■ Silajānu pagastā nav iedzīvotāja, kas nepazītu kultūras darbinieci Terēziju Leščanovu. Jaunajiem — dānci, bet vecajiem kultūras nama direktore pa reizei sagādā autobusu un aizvīzina viņus uz baznīcu.

TIESU HRONIKA

Augstākā Tiesu sodu samazināja

Pagājušā gada 8. novembrī LR Augstākās Tiesas Kriminālietu tiesas koleģija izskatīja lietu sakarā ar notiesāto Zaharu Kovbeļu kasācijas sūdzību par Preiļu rajona tiesas 1994. gada 11. oktobra spriedumu.

Lietas būtība ir tāda, ka 1977. gadā Preiļos dzimušais Zahars Kovbeļš pagājušā gada 27. aprīlī, uzlauzot garāžai jumtu, iekļuva telpā un nozaga garāžas saimniekam mantas par 100 latiem, kā arī sabojāja automagnetolu 50 latu vērtībā. Kasācijas sūdzībā viņš norādīja, ka savu vainu pilnībā atzīst, taču nepiekrīt tam, ka esot ņēmis riepās. Arī lietā nebija pierādījumu, ka viņš tās zadzis, kā arī pierādījumu, ka tās vispār bijušas garāžā.

Sakarā ar to, ka Z.Kovbeļam bija divi ļoti labi raksturojumi, kā arī, ņemot vērā, ka viņš bija nepilngadīgs, koleģija nosprieda sodu samazināt.

Piekāva sievu, bet vainu neatzīst

Preiļu rajona tiesa izskatīja 1960. gadā dzimušā Līvānu iedzīvotāja Vitolda Smiļģina lietu apsūdzībā pēc Latvijas Kriminālkodeksa 106. panta 1. daļas.

1994. gada 6. augustā, būdams ierēbis un naidīgu attiecību dēļ strīdā Smiļģins iesita savai sievai pa sānu. Pēc pāris dienām sekoja vēl viens strīds un pamatīgs sitiens par galvu. Sieva griezās pie ārsta, jo sāpes nepārgāja, izrādījās, ka viņai lauza ribu, kas juridiskā valodā nozīmē, ka ar nodomu nodarīti vidēji smagi miesas bojājumi. Arī no bijušās darba vietas A.Smiļģins raksturots slikti, jo bieži dzēris un skandalējās.

Tiesa nosprieda atzīt viņu par vainīgu un sodīt pēc Latvijas Kriminālkodeksa 106. panta 1. daļas ar brīvības atņemšanu uz vienu gadu un sešiem mēnešiem, sprieduma izpildi atliet uz pusotru gadu.

Pieci lati pastkastītē

Interesanta izrādījās 1977. gadā dzimušā Rudzātu pagasta iedzīvotāja Intara Rjaboškāpova lieta pēc Latvijas Kriminālkodeksa 143. panta 1. daļas.

Pērnā gada 10. augustā jaunais «censonis» ielika savas kaimiņienes T.S. pasta kastītē zīmīti, kurā pieprasīja pēc dienas šajā pašā kastītē ielikt 150 latus, piedraudot, ka pretējā gadījumā nodedzinās viņas māju. Kad 11. augustā T.S. naudu nebija ielikusī, Intars nolēma naktī pārliecināt kaimiņieni, ka draudi ir patiesi. Viņš papēma divus eglīšu rotājumus, piepildīja ar benzīnu, aizdedzināja un aizmeta kaimiņienes mājas virzienā. Pēc tam atkārtoti ielika zīmīti pastkastītē.

Kaimiņienes pacietības mērs bija pilns, viņa ziņoja par notiekošo policijai, bet pasta kastītē ielika piecu latu banknoti ar atzīmētu numuru.

13. augusta naktī izspiedījis atnāca papemt naudu, bet turpat viņu aizturēja policija un zemessargi. Tiesā Intars atzina sevi par vainīgu un paskaidroja, ka naudu gribējies izspiest, lai būtu par ko aizbraukt uz Krieviju pie tēva.

Tiesa ņēma vērā, ka viņš ir nepilngadīgs un agrāk nav sodīts. Arī cietusi lūdzta nesodīt Intaru ar reālu brīvības atņemšanu. Spriedums — brīvības atņemšana uz trim gadiem bez mantas konfiskācijas, sprieduma izpilde atlikt uz diviem gadiem.

«Speciālists» zagšanas jautājumos

Pagājušā gada 20. decembrī Latvijas Republikas Augstākās Tiesas Kriminālietu tiesas koleģija izskatīja Agra Kristapsona kasācijas sūdzību, kurā viņš uzskata, ka rajona tiesā piespriests brīvības atņemšana uz diviem gadiem, sodu izciešot slēgtajā cietumā, esot pārāk barga.

Koleģija konstatēja, ka viņš agrāk jau sešas reizes sodīts, tajā skaitā arī par zādībām. Bet 1991. gada 18. jūlijā viņš dzērumā ielauzies Jeršikas pagasta iedzīvotāja A.S. pagrābā, tad dzīvotājā ēkā. Kopumā nozadzis mantu par 518,70 rubļiem, kas toreiz bija ievērojams daudzums.

Augstākā Tiesa uzskatīja, ka sodu mīkstināt nav pamata, spriedumu atstāja negrozītu, kasācijas sūdzību noraidīja.

«Darbā» — kopā ar dēlu

Augstākā Tiesa izskatīja arī 1949. gadā dzimušā un agrāk sodītā Pētera Stroda kasācijas sūdzību, jo viņš esot pārāk bargi notiesāts pēc Latvijas Kriminālkodeksa 139. panta 4. daļas — ar brīvības atņemšanu uz četriem gadiem. Kasācijas sūdzība neapstrīdēja lietas faktiskos apstākļus un vainu.

1994. gada 7. februārī P.Strods pēc iepriekšējās norunas ar savu nepilngadīgo dēlu uzlauza durvis un iekļuva Galēnu pamatskolas telpās, kur nozaga krāsu televizoru, kasešu magnetonfonu, mikrokalkulatoru un flomasteru komplektu — kopā par 271 latu. «Labs» paraugs savam dēlam.

Kriminālietu koleģija uzskatīja, ka sodu mīkstināt nav pamata, jo tā ir noteikts minimālais sods, ko paredz Kriminālkodeksa 139. panta 4. daļas sankcija. Tāpēc spriedums atstājams negrozīts, bet kasācijas sūdzība noraidīta.

Nedariet pāri Rožupes meitenēm!

23. decembrī Preiļu rajona tiesa izskatīja lietu apsūdzībā pēc Latvijas Kriminālkodeksa 204. panta 2. daļas. Apsūdzētie — 1972. gadā dzimušais Igors Kļevis (pēc laulībām Ermsšons) un 1966. gadā dzimušais un agrāk trīsreiz sodītais Leons Kļavinskis.

Abi brauši 1994. gadā naktī uz 1. maiju bija manāmi iereibuši un Rožupē piekāva L.R., nodarot viņam vieglus miesas bojājumus. Kāpēc? Esot pārmācījuši, lai nedarot pāri Rožupes meitenēm, jo L.R. jau vairākkārt esot piekāvis Kļevis māsu.

Tiesa nosprieda abus dāijā dzimušā «aizstāvjus» atzīt par vainīgiem — katram nācās samaksāt 50 latu soda naudu.

Par aitiņu — divi gadi

Upmalas pagasta iedzīvotājs, 1951. gadā dzimušais Pēteris Zeile, 1994. gada augusta beigās kādu nakti būdams pamatīgi iereibis caur jumtu «ieradās» A.S. lopu kūti un nozaga saimnieka aitiņu 15 latu vērtībā. Aitiņu aizveda uz apmēram kilometru atālo mežu un tur piesēja pie koka, jo iereibušais vīrs nebija vairs tik spēcīgs, lai nepaklausīgo radījumu aizvestu līdz mājām. Nākamajā dienā nelaimīgo lopīņu mežā pie koka atrada saimnieks.

1994. gada 22. decembrī rajona tiesa izskatīja šo lietu un nosprieda P.Zeili sodīt ar brīvības atņemšanu uz diviem gadiem, bez mantas konfiskācijas, soda izpildi atliet uz diviem gadiem.

Pietrūka degvīna

1960. gadā dzimušais Aleksandrs Boka un 1965. gadā dzimušais Vladimirs Boka ir brāļi un abi dzīvo Aglonas pagastā. Viņi tika nodoti tiesai par to, ka pērn naktī uz 1. jūniju pēc iepriekšējās norunas grupā nozaga A.B. traktoru MTZ-80L, kura vērtība bija 1500 latu.

Izrādījās, ka abi dzēruši Vladimira mājās. Kad pietrūcis dzeramā, Aleksandrs aizgājis uz A.B. mātes mājām, kur stāvējis minētais traktors. Ideja bijusi nevainīga — «papemt» šo transporta līdzekli un aizbraukt uz savām mājām, lai atvestu degvīnu. Tikai nelaime tā, ka tieši pie mājām traktors sabojājies. Atpakaļ nācās iet kājām. Bet traktoru arī nākamajā dienā nekādā veidā nevarējuši iedarbināt.

Sakarā ar to, ka Vladimirs par brāļa nodomiem un rīcību neko nav zinājis, tiesa viņu attaisnoja, bet Aleksandru atzina par vainīgu un sodīja ar naudas sodu 50 latu apmērā.

Ak, šis promīles!

1957. gadā dzimušajam Georgijam Fjodorovam pagājušā gada 16. martā Preiļos nepaveicās, jo viņa vadīto GAZ-21 apturēja ceļu policija, bet braucējs bija, kā saka, uzņēmis uz krūts liekas promīles alkohola. Gada laikā Fjodorovam tā bija jau otrā reize, kad viņš vizinājās dzērumā. Arī iepriekš esot bijuši līdzīgi pārkāpumi.

Tiesa nosprieda viņu sodīt ar brīvības atņemšanu uz diviem gadiem un vadītāja tiesību atņemšanu uz pieciem gadiem, pamatsodu atliet uz diviem gadiem.

Tiesu ziņas apkopoja L.Kirillova

TELEVĪZIJAS PROGRAMMA

Sestdiena, 21. janvāris

LATVIJAS TV I

9.00 Rita stunda. 10.00 Mielasts ar Mārtiņu Vincentā. 10.20 Muzikāla programma bērniem. 10.40 Brīvbilete uz teātri. 12.10 Ķirzakas smaidis. 29. sērija. 12.55 Globuss. 13.20 Latvijas meistaršakīstes sporta dejas. 14.20 Malibu iela Nr. 2000. 1. sērija. 15.05 T.Viljamss. Kaķis uz nokaitēta skārda jumta. 17.15 Starptautiskas sacensības sporta dejas. Dienasgrāmata. 17.30 Mult. filma. 18.00 Ziņas. 18.15 Ķirzakas smaidis. 30. sērija. 19.00 Mūzikla. 19.10 Miedziņš nāk... 19.25 Prezidenta laiks. 19.35 Vernisāža. 19.50 Eiropas muzikālās pilsētas. 20.20 Rīt, parīt, aizparīt... 20.30 Panorāma. 21.20 Labvakar! piedāvā... 22.30 Sabiedrības spēle. Itālijas mākslas filma.

LATVIJAS TV II

8.00-11.00 Picca TV. 11.00 Latvju zeme vaļā stāv. 11.25 Kristīgā programma. 12.10 Kristīgā pasaule. 12.25 TV veikals. 12.55 Ukraina. 13.45 Anġļu valoda kopā ar Mazī. 14. nod. 14.05 Vācu valoda. 51. nod.

14.20 Franču valoda. 14. nod. 14.40 CFI piedāvā... 15.25 Koncerts. 15.30 Lielbritānijas ikdiena. 16.00 Tīkšanās. 16.30 Reģionālās TV piedāvā... 17.00 Telekompānija LTS. 17.30 Basketbols. Rīgas Laiks — LAINERS. 19.30 Parādīšies pludmale. 5. sērija. 20.00 Programma nedzirdīgajiem. 20.30 Panorāma. 21.00 NTV-5. 22.05 Ziņas. 22.20 Latoto. 22.25 E iela. 197. un 198. sērija. 23.15 Noziegumam pa pēdām. 11. sērija.

OSTANKINAS TV

10.00 Rita pasta. 10.30 Nākotnes pasaule. 11.00 Bez apstājas. 11.15 Padomi kulinārijā. 11.30 Pirmais ešlons. Mākslas filma. 13.52 Ziņas. 14.00 24 stundas. 14.40 Krievijas lepnums un gods. 14.55 Kaut kur ir pilsēta... 15.50 Dzīvnieku pasaulē. 16.30 Gudrinieki un gudrinieces. 17.25 Pirms un pēc. 18.15 Brokastis, skatoties uz Elbrusu. Mākslas filma. 19.40 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Laiks. 20.45 Zvēru dārzs. 21.25 Matadors. 22.25 A.Širvinta autorprogramma Siltā māja. 23.10 Ziņas. 23.20 Tenerife-94. 0.05 Ziņas.

Svētdiena, 22. janvāris

LATVIJAS TV I

9.00 Mūzika svētdienai. 9.20 Skaistumam un veselībai. 9.35 Mutesblāža. 9.55 Superpuiku spēles. 10.10 Es spēleju tā... 10.35 No TV videofondiem. 11.15 Ķirzakas smaidis. 30. sērija. 12.00 Bērnu literatūra Latvijā. 12.30 Koncerts. 12.40 Pianiste I.Reinholde. 13.10 Rieksktoža Ziemassvētku balle. 13.55 Kavingtonkrosa. 12. sērija. 14.45 E.Dāziņa dziesmas. 15.00 Sabiedrības spēle. Itālijas mākslas filma. 16.00 NBA meistaršakīstes. 17.30 Mult. filmas. 18.00 Ziņas. 18.10 Labrīt laimests. 18.55 Starptautiskas sacensības sporta dejas. 19.10 Bērniem. 19.30 TV - puikām un meitenēm. 19.35 Dziesma manai paaudzei. 19.50 Eiropas muzikālās pilsētas. 20.20 Rīt, parīt, aizparīt... 20.30 Panorāma. 21.30 Mūsu kinonedeļa. 21.40 Vecā Ratīna dziesmu aptaujas gada noslēguma koncerts. 23.10 Ar dziesmu par dzīvi.

LATVIJAS TV II

8.00-10.00 Picca TV. 10.05 Dievkalpojums. 11.15 IRR/TV piedāvā... 13.05 TV veikals. 13.35 CFI piedāvā...

14.35 TV Polonia. 16.00 Volejbols. RDC - Policijas CSK. 17.00 Telekompānija LTS. 17.30 Basketbols. LAINERS - Metropole. 19.30 Parādīšies pludmale. 6. sērija. 20.00 Kinotomiss. 20.30 Koncerts. 20.55 Pa smieklam. 21.00 NTV-5. 22.20 5 minūtes par savu naudu. 22.25 CFI piedāvā... 23.10 NTV-5. 23.40 Prizma Prim.

OSTANKINAS TV

8.00 Maratons-15. 8.30 Rīta agrumā. 9.00 Poligons. 9.30 Kamēr visi mājās. 10.00 Kristāla korpīts. 10.50 Zem pi zīmes. 11.35 Pārvarot. 12.05 Ekonomika un reformas. 12.35 Bērnu raidījumu apskats. 12.45 Ak, šis kara ceļš... 12.55 Vispasaules ģeogrāfija. 13.52 Ziņas. 14.00 Dok. filma. 15.00 Aizsardzības aplieciņa. 15.25 Ceļotāju klubs. 16.20 Amerika un M.Taratuta. 16.50 Amatniecība. 16.55 Ziņas. 17.05 TV locis. 17.20 Mult. filmas. 18.20 Visa Krievija. 18.55 Ciešite kontakti. ASV mākslas filma. 21.00 Laiks. 21.50 Sportiska nedēļas nogale. 22.05 Promenāde Marijas teātri. 22.52 Ziņas. 23.05 Grāls. TV filma. 23.52 Ziņas.

Pirmdiena, 23. janvāris

LATVIJAS TV I

16.00 Spoguļis. 16.45 Mielasts ar Mārtiņu Vincentā. 17.15 Starptautiskas sacensības sporta dejas. Dienasgrāmata. 17.30 Koncerts. 17.55 TV - puikām un meitenēm. 18.00 Ziņas. 18.10 Mūsu kinonedeļa. 18.20 Bordertaura. 33. un 34. sērija. 19.10 Bērniem. 19.30 Saimnieks. 19.50 Pērļu raktuves. 20.20 Rīt, parīt, aizparīt... 20.30 Panorāma. 21.15 Kavingtonkrosa. 13. sērija. 22.05 Zīmes. 22.50 Sacensības sporta dejas. 23.50 Nakts ziņas.

LATVIJAS TV II

7.00-10.00 Picca TV. 16.30 TV veikals. 17.00 Euronews. 17.15 Anġļu valoda kopā ar Mazī. 15. nod. 17.35 Vācu valoda. 52. nod. 17.55 Vidzemes TV. 18.00 Nedē-

ļas sporta apskats. 18.30 Hameleonu rotājas. 7. sērija. 19.00 LTS ziņas. 19.20 Jautājums pēc būtības. 19.35 Glābējzvans. 103. sērija. 20.00 Konkurents. 20.30 Ukraina. 21.00 NTV-5. 22.05 Ziņas. 22.25 E iela. 199. un 200. sērija. 23.15 Parādīšies pludmale. 5. un 6. sērija.

OSTANKINAS TV

8.25 Savvaļas Roze. 9.00 Cilvēks un likums. 9.30 Koncerts. 9.52 Ziņas. 18.00 Sastrēgumstunda. 18.25 Savvaļas Roze. 18.55 E.Rjazanova autorprogramma Atpūtai. 19.40 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Laiks. 20.40 Kopā ar Dmitriju Jakubovski. 1. filma. 21.25 Sitiens vārtos. 21.55 A.Čehovs. Uz lielā ceļa. Filmizrāde. 22.52 Ziņas. 23.00 1994. gada Krievijas labākie ģitāristi.

Otrdiena, 24. janvāris

LATVIJAS TV I

16.00 Zīmes. 16.45 Ja nebūtu šī skuķa... Mākslas filma. 17.50 Koncerts. 18.00 Ziņas. 18.10 Saules zaķis atkal Zaķusalā. 19.00 Mans būs mans. 19.10 Ekrāns bērniem. 19.30 Teātru jaunumi. 19.50 Dažas aizmirstas nošu zīmes. 20.20 Rīt, parīt, aizparīt... 20.30 Panorāma. 21.15 Caur manu sirdi. 23.00 Eiropas muzikālās pilsētas. 23.30 Nakts ziņas.

LATVIJAS TV II

7.00-10.00 Picca TV. 16.30 TV veikals. 17.00 Euronews. 17.15 Anġļu valoda kopā ar Mazī. 15. nod. 17.35 Franču valoda. 15. nod. 18.00 Valdības preses konferen-

ce. 18.30 Hameleonu rotājas 8. sērija. 19.00 LTS ziņas. 19.20 Lejaskurzemes TV. 19.30 Dok. filma. 19.50 Represētī Latvijas valstvēri. 20.30 TV Polonia. 21.00 NTV-5. 22.05 Ziņas. 22.25 Noziegumam pa pēdām. 12. sērija.

OSTANKINAS TV

8.00 Mult. filma. 8.25 Savvaļas Roze. 8.52 Ziņas. 9.00 Amerika un M.Taratuta. 9.30 Mult. filma. 9.52 Ziņas. 18.00 Sastrēgumstunda. 18.25 Savvaļas Roze. 18.55 Tēma. 19.40 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Laiks. 20.40 No pirmavotiem. 20.50 Kopā ar Dmitriju Jakubovski. 2. filma. 21.30 Tora. Tora. Tora. ASV un Japānas mākslas filma.

Trešdiena, 25. janvāris

LATVIJAS TV I

16.00 Pērļu raktuves. 16.30 Teātru jaunumi. 16.50 Svētki nāk. 17.15 No TV videofondiem. 18.00 Ziņas. 18.10 Kā izdzīvot? jeb Četri ugunsgrēka bīstamības faktori. 18.30 Dok. filma. 18.45 Krustpunkti. 19.10 Bērniem. 19.25 Mūzikas ziņas. 19.40 Nedēļas vidū. 19.50 Muzikāla programma. 20.20 Rīt, parīt, aizparīt... 20.30 Panorāma. 21.15 Tā esot bijis, tā varētu būt... 21.30 Spēle. 22.30 Tā gadās... 22.50 Lifts piedāvā... 23.40 Nakts ziņas.

LATVIJAS TV II

7.00-10.00 Picca TV. 16.50 TV veikals. 16.45 Franču valoda. 15. nod. 17.05 Vācu valoda. 52. nod. 17.20

Hameleonu rotājas. 9. sērija. 17.50 Zemgales TV. 18.00 Dienas tēma. 18.10 LTS ziņas. 18.30 Basketbols. 20.00 Glābējzvans. 104. sērija. 20.30 Deutsche Welle. 21.00 NTV-5. 22.05 Ziņas. 22.25 Hameleonu rotājas. 10., 11. un 12. sērija.

OSTANKINAS TV

8.00 Mult. filma. 8.25 Savvaļas Roze. 8.52 Ziņas. 9.00 Ceļotāju klubs. 9.52 Ziņas. 18.00 Sastrēgumstunda. 18.25 Savvaļas Roze. 18.55 Kinopanorāma. 19.40 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Laiks. 20.40 Monologs. 20.50 Kopā ar Dmitriju Jakubovski. 3. filma. 21.35 Brīnišķīgā vizīte. Francijas un Itālijas mākslas filma. 23.40 Autošovs. 23.52 Preses ekspressis.

Ceturtdiena, 26. janvāris

LATVIJAS TV I

16.00 Krustpunkti. 16.30 Mūzikas ziņas. 16.45 Koncerts. 17.00 Ar dziesmu par dzīvi. 17.45 Nedēļas vidū. 18.00 Ziņas. 18.10 Ziņu dienests piedāvā... 18.30 Indijas Republikas diena. 18.55 Bērniem. 19.10 Superpuiku iela. 19.55 Organizācijas Glābiet bērniem! un Latvijas TV raidījums. 20.20 Rīt, parīt, aizparīt... 20.30 Panorāma. 21.15 90-tie. 22.00 Malibu iela Nr.2000. 2. sērija. 22.50 Uz vienas sūgas. 23.25 Nakts ziņas.

LATVIJAS TV II

7.00-10.00 Picca TV. 17.00 Saeimas frakciju viedokļi.

17.45 Tīkšanās. 18.15 TV veikals. 18.50 Vidzemes TV. 19.00 LTS ziņas. 19.20 Noziegumam pa pēdām. 13. sērija. 20.05 Vizīte. 20.30 Panorāma. 21.00 NTV-5. 22.05 Ziņas. 22.25 Novadu vēstis. 22.50 Lielā zivs apēd mazo zivi. 23.10 NTV-5.

OSTANKINAS TV

8.00 Mult. filma. 8.25 Lenākt divreiz. 8.52 Ziņas. 9.00 Dzīvnieku pasaulē. 9.35 Ex libris. 9.52 Ziņas. 17.25 SHL meistaršakīstes. ACSIK - Himik. 20.00 Laiks. 20.40 Maskava. Kremļis. 21.00 Loto spēle Miljons. 21.35 Pie mums, anġļu meitenes! Francijas mākslas filma.

Piektdiena, 27. janvāris

LATVIJAS TV I

16.00 No TV videofondiem. 16.40 Lai dzīve dzīvot! 17.15 Superpuiku iela. 18.00 Ziņas. 18.10 Ķirzakas smaidis. 31. sērija. 19.00 Bērniem. 19.10 Miedziņš nāk... 19.25 Laiks Šveicē, Šveice laikā. 19.55 Globuss. 20.20 Rīt, parīt, aizparīt... 20.30 Panorāma. 21.15 Lielā Mūzikas balva. 23.30 Nakts ziņas. 23.45 Muzikālā programma.

LATVIJAS TV II

7.00-10.00 Picca TV. 17.00 Euronews. 17.15 TV veikals. 17.45 Dok. filma. 18.00 Kontakts. 19.00 LTS ziņas. 19.20 Dienas tēma - galvaspilsētā. 19.30 Nozie-

gumam pa pēdām. 14. sērija. 20.15 Koncerts. 20.30 Panorāma. 21.00 NTV-5. 22.05 Ziņas. 22.25 E iela. 201. un 202. sērija. 23.15 Mikrofona nakts programma.

OSTANKINAS TV

8.00 Žagata. 8.25 Savvaļas Roze. 8.52 Ziņas. 9.00 Gadskārtas dārzs. 9.30 Cik labi, ka esam kopā! 18.00 Dialogs. 18.20 Savvaļas Roze. 18.50 Brīnumu lauks. 19.40 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Laiks. 20.40 Nedēļas cilvēks. 21.00 Klans. Francijas mākslas filma. 3. sērija. 22.10 Skatiens un A.Ļubimovs. 22.52 Ziņas. 23.05 Muzikāli izklaidējoša programma. 23.45 Mult. filma. 23.52 Preses ekspressis

Nākotnes puķu kultūra

Latvieši šo augu sauc par «slipņu puķi», bet īstais tās nosaukums ir — dienziēdes (Hemerocallis). Dienziēdes ir daudzgadīga dekoratīva ziemciete un godam pelņijusi «slipņu puķes» vārdu, jo neviena no ziemciētēm nav tik mazprasīga klimata, augšnes un vietas izvēlē kā dienziēde. Tās praktiski nebojā kaitēkļi un neapdraud slimības; vienā vietā tās var augt 10-15 gadus. Diemžēl Latvijas dārzos, bet parasti sētmalēs, sastopamas tikai dažas savvaļā augošas dienziēžu sugas, parasti dzeltenā vai oranžā krāsā, nelieliem, vienkāršiem ziediem, kuri ar skaistumu vis neizceļas. Tādēļ arī interese par šo kultūru ir visai maza.

Lielākie sasniegumi dienziēžu selekcijā veikti Ziemeļamerikā. Tagad, pateicoties amerikāņiem, pasaulē ieradās ap 30 tūkstošu dienziēžu šķirņu.

Kāpēc tā augusi šīs kultūras popularitāte? Atbildē, pamatojoties uz savu pieredzi.

1984. gadā saņēmu no Amerikas vairākus tūkstošus moderno šķirņu sēklas. Pirmie sāji uzziēdēja 1987. gadā. Ziedu krāsas gamma ir visaptveroša, izņemot zilu. Ir arī divkrāsaini ziedi un ar dažādu krāsu zīmējumu uz apziedņa lapām. Atšķirīga arī ziedu forma: trijstūrveida, apaļa, kausveida, zvaigzņveida u.c. Daudzu šķirņu ziedi ir kruzuloti, gofrēti, daudzām tie patīkami smaržo. Ziedneša garums ir dažāds, visvairāk robežās no 70-120 cm. Vienā ziedkopā var saskaitīt vairākus desmitus ziedu, kuru diametrs sasniedz pat 20 cm. Ziedi atplaukst (un novīst) pakāpeniski, un viena auga ziedēšanas periods ilgst pat vairāk par vienu mēnesi. To kuplās lapojums saglabājas līdz vēlam rudenim un nomāc nezāles. Katru gadu palielinās krūma ziedkopu skaits, tā ka arī tikai nedaudzi augi

puķu dobē vai zālajā var kļūt par dārdarza košu rotu. No sēklām izaudzētie augi katrs ir atšķirīgs, galvenokārt ar krāsu un ziedu formu. Latvijas klimatā dienziēdes ir pilnīgi saldieģas.

Lai gan dienziēdes ir ārkārtīgi pieticīgas un izturīgas, viskrāšņāk tās ziedēs optimālās augšanas apstākļos. Augsne vēlama irdena un auglīga, vismaz 30 cm dziļi iestrādāta. Saulainā vietā ziedi būs lielāki un krāšņāki. Augsnei sakņu zonā jābūt allaž mitrai (bet ne slapjai!), kas svarīgāk nekā minerālmēslojums. Vislabāk dienziēdes aug neitrālā vai vāji skābā augsnē. Stādu savstarpējais attālums var būt 50-60 cm.

Izrok bedrīti 30x30x30 cm, kuras vidū uzber augsnes konusu, tam visapkārt izvielo stāda saknes un piepilda bedrīti ar augsni, tad aplej. Ja augsnes vietā lieto kompostu, augs vismaz 3 gadus var augt bez papildmēslojuma. Vējās augsnes vēlamais minerālmēslojums, kādu lieto sakpaugiem, līdz 100 g/kub.m, ko sadala uz 2-3 reizēm pavasarī un vasaras sākumā. Jāizvairās no lielām slāpekļa devām. Augi jālej reti, toties pamatīgi. Dienziēdes būs pateicīgas par ikgadēju mulčēšanu ar kompostu dažādu cm biežā kārtā, kā arī par virsmēslājumu koksnes pelni veidā. Ja vajadzīgs, pēc 5-7 gadiem krūmu var izrakt, sadalīt un pārstrādāt.

No apmēram 6000 sējējumiem 8 gadu laikā esmu atlasījis ap 200 viskaistākos vai oriģinālākos, kuri manā dārzā tiek pavairoti un drīs būs pieejami dārzniekiem kopējiem.

Pateicoties augstai dekoratīvitātei, auga pieticībai, izturībai un vienkāršai agrotehnikai, nav šaubu, ka dienziēdes var uzskatīt par nākotnes puķu kultūru.

Jānis Vasarietis,
selekcions

Saules skola nu jau trešo reizi izsludina zīmējumu konkursu. Šoreiz atkal jums ir iespēja piedalīties un uzvarēt konkursā «Draudzības krāsas».

Draudzība — tā nav tikai attiecības ar vienaudžiem, tās ir arī rūpes par visu, kas mums ir apkārt — puķēm, kokiem un dzīvniekiem.

Būt draugam — tas ir rūpēties par mūsu zemes svarīgām un mazāk svarīgām lietām, tas ir saglabāt brīnišķīgo zaļumu, svaigo gaisu, tīro ūdeni, skaistos mežus...

Mēs gribētu, lai šī konkursa krāsas būtu debesu zilā un zaļā.

Aicinām, bērni, Jūs piedalīties konkursā.

Jūsu vecums — 5-16 gadi.

Darbu vērtēšana 3 vecuma grupās: 5-8 gadi, 9-13 gadi, 14-16 gadi.

Darbu formāts un tehnika — brīvi.

Darbus jāiesūta līdz 1995. gada 20. februārim. Adrese: Daugavpils mākslas koledža — Saules skola, konkursam «Draudzības krāsas», Saules ielā 6/8, Daugavpils LV 5407.

Veiksmīgākie darbi ceļos uz starptautisko bērnu zīmējumu izstādi Torņas pilsētā Polijā.

Katram darbam (otrajā pusē) jābūt noformētam drukas šriftā pēc parauga.

Uzvārds _____ vārds _____

vecums _____ dzimums _____

Adrese _____

mācību iestāde _____

Siltāis ūdens Preiļu pilsētas iedzīvotājiem tiks padots no 1995. gada 26. janvāra katru dienu no plkst. 15.00 līdz 22.00.

Iepērkam jaunlopus un liellopus dzīvsvārā, kā arī jaunlopu un liellopu sāļtas jēlādas. Izziņas pa tel. 22188.

Izgatavojam un uzstādām gaismas un neona reklāmu izkārtnes. Telefons Jēkabpilī 8-252-32223 no 10 līdz 17 darba dienās.

Veidlapas
Preiļu grāmatnīcā. T. 22148.
Līvānu grāmatnīcā. T. 44306.

Preiļos 24. ceļu pārvaldes darbnīcās Brīvības ielā 76 atvērts auto apkopes punkts. Sniedzam šādus pakalpojumus:

- vieglo automobiļu riteņu sagāzes un izvērsma regulēšana,
- riteņu balansēšana ar modernu iekārtu,
- izplūdes gāzu (CO₂) regulēšana,
- automašīnu mazgāšana,
- kameru vulkanizācija,
- eļļu maiņa, eļļas un gaisa filtru nomaiņa,
- metināšanas darbi,
- virpošanas darbi.

Telefons uzziņām 23098, 23390, 22267.

SLUDINĀJUMI/REKLĀMA 22305

**Gadi nāk un atkal pazūd tālēs,
Gadi prom ar vēja spārnēm
skrien,
Tavas dzīves garā pavadēnā
Gadus astoņdesmit tie jau sien.
Sirsniņi sveicam Teklu
Ušacku 80 gadu jubilejā!
Meita, mazbērni un mazmeita
ar ģimeni «Krievārē»**

Firma "Gala"
piedāvā Jums realizācijai
labas kvalitātes
"Second-hand"
apģērbus no Vācijas,
Dānijas, Šveices un
Amerikas pakās uz svāra.
Pārdodiet, un gūsiet peļņu!
Mūsu adrese: Daugavpils,
Vidus iela 4.
Noliktavas tālr. **56590**
no 9⁰⁰ līdz 15⁰⁰ (darbdienās).

Pārdod
Renault-9, 1982.g., labā tehnikā kārtībā. Tel. 24392 zvanīt no 18 līdz 21;

VAZ-2105 rezerves daļām. Tālr. 22949;

IŽ-2715-011. Zvanīt 23477 vakaros;

automašīnas Opel Kadett 1,2 S, 1981.g., tikko no Vācijas un Opel Kadett 1,6 D (dizelis), 1984.g. Tālr. 52544;

M-412, 1976.g., cena aptuveni Ls 250. Tel. 21315;

radiotelefonu Panasonic-KX-T3950 par latiem vai sertifikātiem. Tel. 22578;

jaunu saknaugu un zāles smalcinātāju 380 V par Ls 60. Tel. 23952;

ledusskapjus. Tālr. 21268;

melnu kārniņus par Ls 0,17 loksnī, lentas gateri par Ls 2000, GAZ-53 (pēc kapitālmonta, jaunas riepas) par Ls 300 vai sertifikātiem. Tālr. 42591;

labu lauku sētu labā stāvoklī par 350 sertifikātiem. Tel. 52544;

elektrisko aiņu cērpamo aparātu. Tālr. 41110;

grūnsnu teli Rožupes pagastā «Drēpos». T.Krūmiņa;

teļu. Tālr. 46790 pēc 20;

degvielas tvertni, tilpums 1,5 t. Tālr. 22806;

jaunu traktorvilkmes pļaujmašīnu par sertifikātiem. Tālr. 23185.

GUBENIS

Visiem lauku ļaudīm!

A/S "Gubenis" akcijas par Jūsu sertifikātiem.

1 akcija = 1 sertifikāts = 28 latī.

Kopīgi kļūsim par Rīgas lauksaimniecības mašīnu rūpnīcas saimniekiem!

Parakstīšanās uz akcijām Rīgā:
Fondu centrā "Decemviri" Lāčplēša ielā 17, tālr. 285508, 288973

Dodiet ziņu, ieradīsieties arī pie Jums!

VALSTS DARBA INSPEKCIJA
Preiļos, sniedz konsultācijas darba likumdošanas un darba drošības jautājumos katru piektdienu no 8 līdz 12 rajona valdē 38. kab., Raiņa bulvārī 19.

P ē r k sertifikātus. Tel. 23747.

Firma «TKM» iepērk sertifikātus no fiziskām un juridiskām personām.

Adrese: Preiļi, Paulāna ielā 3a, 16. kab. no 10 līdz 16. Tel. 22202

Neuzsākot saimniecisko darbību, tiek likvidēta SIA «Kardināls» Līvānos.

Firma iepērk skujkoku brusas, zāgmēri mm 235 x 165 x 2750, 255 x 185 x 2750, pielaide 0±2mm platumā, biežumā, ± 10mm garumā.

Kvalitātes prasības: zilējums, kukaiņu bojājumi, nedrīkst būt trupējis, puvis.

Cena Ls 41,30 par kub.m, t. sk. apgrozījuma nodoklis.
Apmaksa tūlītēja. Informācija pa tālruniem Jelgavā 8-230-24975, 27672, 23365.

25.01.95. plkst. 11.00 Aizkalnes pagasta padomē notiks izsole, kurā pārdos automašīnu GAZ-24. Pieteikties līdz 20. janvārim pa tel. 54623.

Preiļu rajona Dārzkopības un biškopības biedrības veikālos Preiļos, Brīvības ielā 5a un Līvānos, Dzelzceļa ielā 1 pārdod dārzeņu, zālāju, puķu sēklas ar PĀR-BAUDĪTU DĪGTSPĒJU.

Visus, kas vēlas aktīvi iesaistīties rajona (un ne tikai) jaunatnes dzīves izpausmēs, rast jaunus domu biedrus un biedrenes, mīļi lūdzam zvanīt, nākt uz Preiļu rajona Jaunatnes koordinācijas centru Preiļos, Raiņa bulvārī 19, 39. kab. Tālr. 22672 (darba laikā), 24489 (vakaros).

Sākot ar 25. janvāri darbdienās sāks kursēt autobuss maršrutā «PREIĻI — ŠPOGI — DAUGAVPILS».

No Preiļiem autobuss aties plkst. 9.00, Daugavpilī iebrauks plkst. 10.36, no Daugavpils uz Preiļiem aties plkst. 16.00, Preiļos pienāks plkst. 17.36.
AP administrācija

FIRMA «HAPPY TOURS»
iepērk privatizācijas sertifikātus par visaugstākajām cenām. Tel. 23176. Adrese: Preiļi, Liepājas ielā 46 (veselības uzlabošanas kompleks). Izbraucam pie klientiem.
Tiekat laipni gaidīti!

Preiļu VVC darbinieki izsaka dziļu līdzjūtību Irēnai Otsonei sakarā ar BRĀĻA nāvi.

Pasaule ir tik milzīga, Bet tu, tēt, man biji viens... Skumju brīdī esam kopā ar Rasmu Krūmiņu, guldot TĒVU smiltājā. Līvānu slimnīcas kolektīvs

Pērķ
liellopus, kaujam uz vietas, ir transports. Samaksā tūlītēja. Tel. 42455;

sivēnmašu un liellopu gaļu. Tālr. 23300;

elektrodzinējus, 2750 apgr./min., jauda 4 kW. Tel. 41206;

Līvānu māju promvešanai. Tālr. Rīgā 8-22-283866 vakaros;

kartupeļus. Tel. 22121.

Maina
3 istabu dzīvokli Preiļos pret labu automašīnu, sertifikātiem vai dzīvokli. Kontakttālr. Rīgā 425055;

2 jaunas MTZ-80 priekšējās riepas pret vienu MTZ-82 riepu. Tel. 23952;

traktoru MTZ-80 ar piekabi 2PTS4 pret autotorni BC-22 vai AGP-18. Tālr. 42591.

Irē
3 istabu dzīvokli ar ērtībām. Zvanīt 21731 vakaros.

Dažādi
Uzskatīt par nederīgu mednieka apliecību Nr. 35-0571, izdotu G.Gribuškam 1992.g. 20.07. Preiļu mežniecībā.

Varu palīdzēt saņemt mantojumu valūtā no Ārējo ekonomisko sakaru bankas Maskavā. Tālr. 42591.

Meklē brigādi Līvānu mājas nojaukšanai un pārvešanai. Tālr. 8-22-283866 (Rīga) vakaros.

Vajadzīga farmaceite ar augstāko izglītību darbam aptiekā. Tel. 24223 vakaros.

Latgales Finanšu un Investīciju Kompānija

IEPĒRK SERTIFIKĀTUS

Par izdevīgām cenām!

Adrese: Preiļos, Brīvības ielā 1, tālr. 21061.
Līvānos, Rūpniecības ielā 1, tālr. 42366

NOVADNIEKS

Izdod Preiļu rajona pašvaldības uzņēmums «Novadnieks»
REDAKTORS PĒTERIS PIZELIS
Lai kraksts iznāk kopš 1950. gada 29. marta.
Redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301.
Tālr. 22059, 21759, 22154, 21996, 21985, 22305.
PASŪTĪJUMA INDEKSS 68169.

Reģistrācijas apliecība № 1018.
Iespēsts SIA «SAB» Daugavpilī, Valkas ielā 1. Ofsetiespiedums. 1 iespiedloksne. Metiens 5340 eksemplāru. Pas. № 138